

Debreceni Ítéltábla

Bhar.III.894/2011/17. szám

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a Debrecenben, 2012. évi március hó 27. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ítéletet:

A felfegyverkezve elkövetett rablás büntette és más bűncselekmények miatt I.rendű vádlott és társa ellen indított büntető ügyben a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 2011. évi szeptember hó 19. napján kihirdetett 2.Bf.441/2011/7. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

A vádlottak cselekményeit

társtettesként elkövetett rablás büntettének (Btk. 321. § (1) bekezdése, (3) bekezdésének a/ pontja),

társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértése büntettének (Btk. 175. § (1) bekezdés) és

társtettesként elkövetett magánlaksértés büntettének (Btk. 176. § (1) (2) bekezdés a/, c/ pont és (4) bekezdés)

minősíti.

Kötelezi a vádlottakat, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg 112 500 (száztizenkétezer-ötszáz) forintot sértett ... szám alatti lakos részére, valamint 10 000 (tízezer) forint eljárási illeték megfizetésére.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlottak által a másodfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt is beszámítja a szabadságvesztések tartamába.

I n d o k o l á s :

A Hajdúszoboszlói Városi Bíróság a 2011. április 11. napján kelt 6.B.201/2010/50. számú ítéletével I.rendű vádlottat társtettesként elkövetett rablás büntette, társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntette, valamint súlyos testi sértés büntettének kísérlete, míg II.rendű vádlottat társtettesként elkövetett rablás büntette, továbbá társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntette miatt

bűnösnek mondta ki. I.rendű vádlottat ezért halmazati büntetésül 7 év 5 hónap fegyházbüntetésre és 8 év közügyektől eltiltásra, II.rendű vádlottat - ugyancsak halmazati büntetésül - 7 év fegyházbüntetésre és 7 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A vádlottakat egyetemlegesen kötelezte polgári jogi igény címén 112 500 forint, továbbá 10 000 forint eljárási illeték megfizetésére.

A vádlottakkal szemben a magánlaksértés büntette miatt indult büntetőeljárást megszüntette magánindítvány hiányára hivatkozva. E határozatot a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság a 2011. szeptember 19. napján kelt 2.Bf.441/2011/7. számú ítéletével megváltoztatta, és mindkét terhelt bűnösségét társtettesként elkövetett magánlaksértés büntetében is kimondta, a polgári jogi igényre és az eljárási illetékre vonatkozó rendelkezést mellőzte.

A másodfokú ítélet ellen a vádlottak és a védőik fellebbezést jelentettek be a rabláson kívüli bűncselekmények alóli felmentés, másodsorban a büntetés enyhítése érdekében. A harmadfokú eljárásban I.rendű vádlott védője a jogorvoslatát kiegészítve már megalapozatlanságra hivatkozva a másodfokú bíróság határozatának hatályon kívül helyezésére is indítványt tett, miközben vitatta a vagyon elleni bűncselekmény tekintetében a felfegyverkezve minősítő körülmény meglétét, illetve a magánindítvány hiányára mutatott rá a magánlaksértés büntetténél. Az igazságügyi orvosszakértői vélemény - álláspontja szerint fennálló - ellentmondásai miatt nem állapítható meg e vádlott bűnössége a testi épség elleni bűncselekmény kísérletében sem. II.rendű vádlott védője elsődleges indítványában a rablás büntette minősítő körülményének mellőzését, a személyi szabadság megsértésének büntette alóli felmentést, míg a magánlaksértés büntette miatt a büntetőeljárás megszüntetését tartotta szükségesnek. Másodsorban a kiszabott büntetés enyhítését, esetlegesen enyhébb végrehajtási fokozat alkalmazását indítványozta.

Az ügyész mindkét vádlottra tudomásul vette a megyei bíróság döntését.

A fellebbviteli főügyészség az átiratában a védelmi perorvoslatokat alaptalannak tartotta és a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta, a magánlaksértés büntette rendbeliségére vonatkozó utalás mellőzésével.

Az ítélet tábla - harmadfokon eljárva - a fellebbezésekkel megtámadott másodfokú ítéletet a Be. 393. §-ának (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta felül. A Be. 387. §-ának (1) bekezdésében írtakra figyelemmel megállapította, hogy mind az első- mind a másodfokú bíróság az eljárási szabályokat betartva folytatta le az eljárást.

A megyei bíróság által kiegészített és irányadónak tekintett tényállás jórészt megalapozott, amely - a Be. 388. §-ának (2) bekezdését alkalmazva - az iratok tartalmára (igazságügyi orvosszakértői vélemény) figyelemmel azzal helyesbítendő és egészítendő ki, hogy a sértett sérülései kis-közepes tompa erőbehatásra jöttek létre. Figyelemmel a sérült testtájékra, az elkövetés módjára, legalább közepes erőbehatásra súlyos, nyolc napon túl gyógyuló sérülés is bekövetkezhetett volna.

E helyesbítéssel és kiegészítéssel - a Be. 388. §-ának (1) bekezdése értelmében - a megállapított tényállás a harmadfokú bíróság számára irányadó.

A megalapozott tényállás alapján mindkét vádlott bűnösségére levont következtetés helyes és jórészt törvényes az elkövetett bűncselekmények jogi minősítése is.

A rablás felfegyverkezve való elkövetését I.rendű vádlott mind a nyomozás, mind az elsőfokú tárgyalás során elismerte, mely beismerő vallomása összhangban állt a sértett előadásával. Nem vitatható, hogy a kés emberi élet kioltására alkalmas, ezért a Btk. 137. §-ának 4/b/ pontjában foglalt értelmező rendelkezésnek megfelelően a felfegyverkezve elkövetés minősítő körülményt meg kellett állapítani.

Az első fokú bíróság a személyi szabadság megsértésének és a rablásnak a halmazatban való megállapítását is helyes jogi érvekkel támasztotta alá. A két bűncselekmény valóságos anyagi halmazatban áll, a személyi szabadság megsértése nem a rablási erőszak része volt, nem a sértett akarátának megtörését célozta, hanem a rablás befejezését követően annak megakadályozását, hogy a sértett nyomban segítséget kérhessen. Az elkövetők menekülésének a megkönnyítése volt a cél, amelynek érdekében a sértettet megkötözve hagyták ott, s ezt követően távoztak el a helyszínről.

A magánindítvány értelmezésével kapcsolatban az ítéletábra azonban az első fokú bírósággal szemben a megyei bíróság érvelésével értett egyet. A kialakult bírói gyakorlat szerint joghatályos magánindítványnak kell tekinteni minden olyan sértetti nyilatkozatot, amely valamely konkrét - magánindítványra üldözendő - bűncselekményt sérelmesnek tartva, az elkövetők büntetőjogi felelősségre vonását célozza. Jelen esetben már a rendőrségre tett bejelentés - sértett megbízásából ... telefonált - is arról szólt, hogy a lakásba betörték, majd a bűncselekmény elkövetésének éjszakáját követő napon, 2010. július 9-én a sértett a tanúvallomásában beszámolt arról, hogy az elkövetők erőszakkal hatoltak be a házba. A magánlaksértés büntetében a bűnösség kimondása törvényes volt.

A testi épség elleni bűncselekmény kísérlete esetében a városi bíróság a tényállásban pontatlanul rögzítette az igazságügyi orvosszakértői vélemény erőbehatással kapcsolatban írt megállapítását, amit a másodfokon eljáró bíróság nem észlelt.

A sértett bántalmazására ugyanis nem közepes, hanem kis-közepes erőbehatásra került sor. Ez nem éri el a legalább közepes erőt, ami a szakvélemény szerint a nyolc napon túli sérülés létrejöttéhez szükséges. Az ítéletábra ezért I.rendű vádlott ezen cselekményét nem súlyos testi sértés büntette kísérletének minősítette, hanem a Btk. 170. §-ának (1) bekezdésében meghatározott könnyű testi sértés vétségének. E bűncselekmény azonban - figyelemmel a rablás bűncselekményének erőszakra vonatkozó tényállási elemére - beleolvad a súlyosabb megítélésű vagyon elleni erőszakos bűncselekménybe, így a testi épség elleni cselekmény halmazatban történő megállapítása kizárt, ezért e bűncselekmény alóli felmentésnek sem volt helye.

A részbeni minősítés-változtatásra tekintettel, valamint az egyértelműség érdekében az ítélet tábla a rendelkező részben feltüntette, megnevezte valamennyi bűncselekményt, amelyekben a vádlottak bűnössége megállapítható.

A fellebbviteli főügyészség átiratában írtakkal egyetértve megjegyzi az ítélet tábla, hogy a 61/2008. BK vélemény IV/a. pontja értelmében, ha nincs bűnhalmazat, nem kell utalni arra, hogy a diszpozíció csak egyszer valósult meg, azaz az „1 rb.” kifejezés használata szükségtelen a határozat rendelkező részében.

A harmadfokú bíróság a megyei bíróság bűnösségi körülmények körében tett megállapításait is osztja.

A vádlottakkal szemben kiszabott büntetések igazodnak az elkövetett bűncselekmények, különösen az erőszakos vagyon elleni bűncselekmény nagy tárgyi súlyához, a bűnösségi körülményekhez és a vádlottak társadalomra veszélyességének fokához. I.rendű vádlott cselekvősege a megvalósított cselekményekben meghatározóbb volt - figyelemmel a sértett bántalmazására is - mint vádlott-társáé, amit jól tükröz a büntetési tartamok közötti eltérés.

A büntetések nem tekinthetők kirívóan súlyosnak, így azok enyhítésére irányuló jogorvoslatok nem vezethettek eredményre. A Btk. 45. §-ának (2) bekezdése értelmében a büntetés kiszabásánál irányadó körülményekre - különösen az elkövető személyiségére és a bűncselekmény indítékára - tekintettel a törvényben előírtól eggyel szigorúbb, vagy enyhébb végrehajtási fokozat határozható meg. A védők a vádlottakkal együtt erre hivatkozva tettek indítványt az enyhébb, börtön fokozat megállapítására.

Az ítélet tábla sem a terhelt személyiségét, sem a bűncselekmények indító okát, sem pedig a feltárt bűnösségi körülményeket nem tartotta olyannak, amelyek lehetővé tették volna a hivatkozott törvényhely vádlottakra kedvező alkalmazását.

Az eljárás során az elsőfokú bíróság helyesen döntött a polgári jogi igény elbírálásáról, annak megítéléséről, a sértett beadványaira, valamint a 6.B.201/2010/49. számú tárgyalási jegyzőkönyv 7. oldal utolsó előtti, továbbá a 8. oldal 10. és 12. bekezdéseire figyelemmel. A megyei bíróság az indokolásából kitűnően a sértett 2011. március 6. napján kelt kárigényének (bírói iratok 43/II. lapszám) téves értelmezésével mellőzte a polgári jogi igény elbírálásáról szóló első fokú rendelkezést. Az ítélet tábla ezért a Be. 335. §-ának (2) bekezdése értelmében a vádlottakat kötelezte a bűncselekmények elkövetésével okozott kár egyetemleges megtérítésére. Az eljárási illeték megállapítása az 1990. évi XCIII. törvény 53. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Az eddig írtakra tekintettel a harmadfokú bíróság a Be. 398. §-ának (1), (2) és (3) bekezdései alapján a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság ítéletét megváltoztatta a rendelkező részben írtak szerint, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 397. §-a értelmében helybenhagyta.

A vádlottak előzetes letartóztatásának további beszámítása a Btk. 99. §-ának (1) és (2) bekezdései alapján történt.

Debrecen, 2012. évi március hó 27. napján

Dr. Ficsór Gabriella sk. a tanács elnöke, Dr. Diószegi Attila sk. a tanács tagja, előadó,
Dr. Szabó József sk. a tanács tagja

Záradék:

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2.Bf.441/2011/7. számú ítélete a harmadfokú ítéletben írt változtatásokkal jogerőre emelkedett és mindkét vádlottra végrehajtható.

Debrecen, 2012. évi március hó 27. napján

. Ficsór Gabriella sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

- kiadó -